

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ÄRG. X—N:R 22.

WINNIPEG, MAN., 29 MAJ 1902.

LÖP. N:R 519.

STOR GRUFOLYCKA I BRITISH COLUMBIA.

150 GRUFARBETARE OMKOMNE.

FLERA LANDSMÄN BLAND DE OLYCKLIGA.

I Dominion Coal Co:s kolgrufva, 6 mil öster om Fernie, inträffade vid half 8 tiden förliden torsdags afton en förfärlig explosion i schacktet no. 2., hvarvid 150 arbetare lefvande begrafades. Omkring 200 arbetare voro vid tillfället i grufvan.

Räddningsarbetet begynte genast, men på grund af koldammet och gaserna kunde man ej tränga ned långt de första dagarne. 35 arbetare räddades genast. Af de öfriga hade man tills i förrgår lyckats bringa 71 lik i dagen. De omkomne arbetade till större delen på grufvans botten och ligga begrafna under hundratals ton af kol och sten.

Om anledningen till explosionen känner man intet. Olyckan är den största i British Columbias historia och lämnat to mrum i nästan hvarje hus i staden Fernie. Ett half hundratel ånkor och ett stort antal barn sörja nu förlusten af sina familjefäder, och tillståndet bland befolkningen är därför hjärtskärande. En nödhjälpsfond bildades genast, och inrikesministern Sifton telegraferade personligen \$250 och staden Winnipeg \$500. Kläder och matvaror hafva utdelats bland de genom olyckan lidande familjerna, hvilka i det närmaste stodo utblottade. Victoriadagen begrafades de först upphämtade liken, och på denna för alla andra platser i landet fastliga dag, var för Fernie en sorgens och dysterhetens dag. Hela staden var draperad i svart. Sedan dess äga begrafningar rum hvarje dag. De lik, som man hittills fått upp, tyda på, att de förolycka-

de kväfts af de giftiga kolgaserna.

De flesta af arbetarne vors slaver, men äfven skandinaver, italienare o. engelsmän finnas. Som emellertid bolaget lär sakna en fullständig lista på de i grufvan arbetande torde det vara omöjligt att få alla de omkomna indentifierade. Bland de hittills påträffade märkes blott tvänne svenska namn, nämligen Victor Johnson och Albin Carlson, men troligen finnes det flera, enligt hvad som uppgifves.

Om anledningen till olyckan uppgifves flera orsaker. En säger att kompaniet ej iakttagit nödvändiga säkerhetsåtgärder för aflandandet af de giftiga gaserna, men chefen påstår, att bolaget gjort sin skyldighet i detta afseende. En italiener sägas hafva använt en obetäckt lampa eller strukit eld på en tändsticka. Explosionen var så våldsam att knallen hördes på sex mils omkrets. En eldsåga åtföljd af koldam sköt en tusen fot upp i luften ofvanom öppningen.

Emellertid hafva grufvarbetare engagerat en jurist, som skall anställa undersökningar om olyckan.

Ett litet uppträde ägde rum här om dagen i det en poliskonstapel blef utdrifven ur staden. Han uttryckte sig på ett rätt sätt om olyckan och önskade se dubbelt så många arbetare dödade. Han omringades af en skara grufvarbetare och befalldes lämna staden, som eskoterades till tullen. Lyckligtvis voro arbetarne nyktra, så att alla våldsdåd undvekos.

Canada-nyheter.

Hästtjuvarne i Assiniboia äro nu förföljda af polisen. Två af ligans medlemmar, bröderna Martin, hafva häktats och införpassats till Estevan för att undergå rannsaking.

Vancouver. En finne vid namn John Erikson öfverkördes af C. P. R. bangården och skadades lifsfarligt.

Yukonfloden är nu öppen till Dawson.

Premiär Haultains majoritet i McLeod var så stor, att hans motståndare förlorade deponeringssumman. När ministern återvände till McLeod hade staden beredd honom ett fastligt mottagande. Han har nu afrest till London för att bevista kröningen.

C. P. R:s aktier fortfara att stiga på börsmarknaden. I New-York ha de nu uppgått till 140. Orsaken säges ej vara någon tillfällig spekulation, utan beror på bolagets allt jämnt ökade tillgångar, samt det stora omfång, dess landaffärer tagit.

Från annat håll påstås också, att det är den stora Morgentrusten, som är efter kontroll af C. P.

R. och därför köper så ihärdigt genom sina hemliga agenter.

Indianerna frikändes. I West Selkirk har en lång, omständlig rättegång försiggått inför magistraten med några indianer, åtalade för brott emot vallagen vid referendumomröstningen den 2 sistl. april. De blefvo frikända, enär de ej kunde öfvebevisas, att hafva afsiktligt begått några öfverträdelser.

Höga priser, de bästa som någonsin annoterats i Amerika vid liknande försäljningar, hafva kreatursförsäljningarna i N. W. T. inbringat denna säsong, rapporteras till regeringen. Ej under att köttprisen i städerna äro dyra.

McLeod synes ha varit centrum för det oväder, som drog öfver Nord Vest Territorierna förliden vecka. Trafiken på banorna har återställts efter flere dagars hvil. De öfversvämmade småfloderna hafva ställt till mycken skada å broar och banvallar. En del kreatur ha ock förlorats.

En olyckshändelse inberättas från Carstairs, där en metodistpräst E. W. Wood drunknade under försök att vada öfver en mindre ström, som genom rågnen blifvit mycket strid.

Vattenståndet i South Saskatchewan är likaledes ovanligt högt och C. P. R. pumphuset vid Saskatoon har seglat i väg med strömmen.

Hvetefrakterna hafva sänkts af Ontario divisionen af C. P. R. och C. N. R.

Eldsvådor. En svår eldsvåda hemsökte staden Springfield, Ont., ödeläggande flera affärs byggnader.

Apotekare Johnson i Rat Portage förlorade genom eldsvåda sina farmbyggnader vid Starbuck, Man. Flera dyrbara kreatur inbrändes.

Krigarelif. Innan den sista bataljonen af den canadensiska kontingenten inskeppade sig i Halifax tågade 300 man en afton till ett illa beryktadt hus och bombarderade detsamma med gästen. Efter denna bragd retirerade hjältarne i god ordning för den anrykande polisstyrkan.

Elektrisk spårväg, dubbelspårig, mellan Lake of the Woods och Mexikanska viken är påtänkt af Mississippi Valley syndikat. Banan skall följa Mississippidalen.

Rat Portage. En 2-årig son till Mrs McCornell råkade ramla i sjön och hade drunknat, om ej en ung man, Rowley, hoppat i vattnet och bärgat den lille.

Montreal skall äfven erhålla ett Carnegiebibliotek. Stadsfullmäktige hafva nu antagit Mr Carnegies gifva af \$150,000 till ett fritt bibliotek i staden.

En man dödades och två sårades vid en kontakt med en elektrisk ljusledning härom dagen.

Sju års fängelse i Stony Mountain erhöi den förut omnämnde W. J. Henjes i Calgary, befunden skyldig till att hafva omkastat en vaxel, som var nära att urspära ett frakttåg, lastadt med silke.

Kröningsdagen den 26 juni har af dominionregeringen proklamerats som allmän huldag.

Valrörelsen i Ontario har under den gångna veckan hållit sig vid kokpunkten. I dag den 29 står slaget vid valurnan. Ehuru utgången af en valkamp är svår att säga — ty öfverraskningar höra ju till ordningen för dagen — anses ministären Ross tryggad för återval. Noggranna analyser äfven från independenta håll gifva detta för handen. Som emellertid slaget står i dag, uppmanas valmännen att mangraant rycka ut och göra sina skyldigheter. Mr D. C. Cameron, kandidat från och för Rat Portage, behöfver alla röster, ty motståndarne göra förtviflade ansträngningar att vinna dagen och på samma gång beröfva distriktet en utmärkt representant. Det är första gången i sin historia Rat Portage har en lokal man i fältet, och därför bör han segra.

Rösta därför på D. C. Cameron.

Nordbor i Canada.

Från Fleming skrives den 22 maj Vårarbetet och såningen har varit långvarigt och besvärligt, på grund af det myckna regn-

väder vi haft. Alla sloar äro fulla af vatten, så vi hafva en mängd små sjöar på prärien. Den nya järnväg som C. P. R. i vår bygger från Kirkella till Pleasant Fork, går rätt igenom den östra delen af vårt settlement, endast en half mil från Mr Andrew Johnsons och J. A. Linnars farmar. Arbetet på järnvägen pågår med ifver så den blir troligen färdig till hösten. Landspekulanter synas nästan dagligen, så snart nog är allt land nyköpt här. Mrs Fred. Petterson är hårdt sjuk sedan förliden vecka. A. Ekman m. fl. äro bitkomna från British Columbia för att arbeta vid den nya järnvägen. Kirkella blifver en god plats för affärsmän att slå sig ned vid. Jag tycker några landsmän skulle passa på och skaffa sig en god farm i närheten af vår nya järnväg. Vi hoppas få lika god skörd i år, som vi fingo i fjol.

Van i Viken.

Utlandska nyheter

Föreuta Staterna. Lord Pountefort, Englands ambassadör till Föreuta Staterna och den populäraste medlemmen af den diplomatiska kåren i Washington, afled på Victoriadagen helt övadtadt. Hans lik skall öfverföras till England ombord å ett krigsskepp.

Sydamerika. Fred har nu ingåtts mellan Argentina och Chile.

Ryssland. Oroligheter pågå i olika delar af Ryssland, ehuru den ryska ceasuren gör sitt bästa uti att undertrycka alla meddelanden där om till den europeiska pressen.

Franske presidenten Loubet aflade förliden vecka ett besök hos ryske kejsaren. På hemvägen gjorde han en afsticikare till "Kongens by" och hälsade på kung Christian.

Vestindien. En af officerarne på danska kryssaren "Valkyrien", som var ett af de första fartygen att bispringa de nödstälde efter den stora olyckan och i fredags återvände till St. Thomas, berättar om kryssarens besök vid Martinique:

"Vi afreste från St. Thomas på eftermiddagen den 9 dennes. Följande dag, då vi voro sjuttio mil från Martinique, började den vulkaniska askan blifva besvärlig. Vi närmade oss ön och upptäckte, att St. Pierre stod i brand. Vi sände signaler till kusten, men fingo intet svar. Vi höllo oss på natten utanför ön och voro vittne till ett märkligt skådespel af eld och aska. Det rägnade aska och ett förfärligt dån hördes. Nästa morgon sågo vi franska kryssaren "Suchet" och gingo närmare kusten. Askregnet blef tätare, eftersom vi närmade oss ön, och vi sågo många lik flyta i hafvet. De voro förbrända och uppsvallda och flöto i hopar, stundom upp till tio i en klunga. De dödas händer voro knutna och lemmarne hopdragna som i kramp. Nästan alla lik vi sågo voro hvita. Då vi kommo in till staden, varseblefvo vi, att den var begrafven i aska. Tillsammans med kryssaren "Suchet" och kabelskeppet "Poyer

Quarter" satte vi kurs mot Le Precheur. Askregnet var våldsam och "Suchet" inhöljdes däri. Kort därefter klarade luften och vi gingo in till Le Precheur och därpå till Hameau des Cabines. Båtar från alla tre fartygen sattes ut och kl. elfva på förmiddagen började räddningen af folk på kusten. Vi voro alla betäckta med grå aska, ögonen runno och hettan var olidlig. Vid fyratiden voro alla negrerna räddade med undantag af några få, som vägrade att lämna ön. "Suchet" signaleerade då: "Företaget är utträttadt. Tack!" Därpå ångade "Suchet" därifrån i riktning mot Fort de France. Våra båtar hade ännu icke återvänt och vi väntade på den sista, då plötsligt ett förfärligt dån, efterföljdt af ännu ett, ljud från Pele. Dessa explosioner väckte stor förskräckelse i land, och vår sista båt medförde de återstående negrerna, bland dem alla, som förut vägrat följa med. Vi räddade 600 människor från öns norra kust, där det på grund af vinden ej fanns så mycken aska. Vi äro stolta öfver, att danska flaggan var den första frammande vid olycksstället. Vi styrde kurs mot Fort de France, där vi landstog de frammande samt en del proviant. Vid Fort de France kom en af regeringens ämbetsmän ombord och tackade oss för hvad vi utträttadt. "Suchet" återvände sedan till St. Pierre och hämtade guldet från Martiniques bank. Alla penningarne voro hopsamlade i en klump. Vid middagstiden den fjortonde dennes, passerade vi på återresan St. Pierre. Den britiske ängaren "Roraima" höll ännu på att bränna. Rök steg ständigt upp från Pelee, och staden St. Pierre liknar nu Pompeji. Man tror sig hafva räknat ut, att den vulkaniska askan från Pelee blef kastad sju mil högt upp i luften."

Vulkanutbrotten på Martinique fortfara. Den nya kratern, som har bildats är i jämn verksamhet. Hela norra delen af ön är betäckt med aska och öfver St. Pierre har ytterligare hälvtt sig ett par lavaströmmar. Befolkningen på ön har råkat i panik och flytta därifrån så fort de kunna.

Kriget i Syd Afrika.

Fredsunderhandlingarne pågå oafbrutet mellan regeringen i London och de i Pretoria församlade boerledarne. Något resultat af förhandlingarne har ännu ej tillkännagifvits från officiell håll, hvidan tidningarne inlåta sig på allehanda gissningar. Tönen i dessa äro öfvervägande optimistisk och man vägar till och med påstå, att freden skall kunna afslutas innan kröningen. Att allvarliga saker äro i görningen kan man förstå däraf, att engelska kabinettet håller öfverläggningar i timtal. Londonkabinetts slutliga utlåtande lär ha telegraferats till Pretoria och boerdelegationen kommer därpå att framlägga detta inför den ännu församlade konferensen i Vereeniging.

Det vore på tiden att de stridande parterna komme till en fredlig uppgörelse.